

عنوان مقاله:

کاربرد اصطلاحات مالی در نظام دیوانی عصر صفویه

محل انتشار:

مجله تاریخ اسلام و ایران، دوره 28، شماره 37 (سال: 1397)

تعداد صفحات اصل مقاله: 25

نویسندگان:

جواد موسوی دالینی - استادیار گروه تاریخ دانشگاه شیراز

لیدا مودت - استادیار گروه تاریخ دانشگاه شهید چمران اهواز

اکبر حکیمی پور - دانش آموخته دکتری تاریخ ایران اسلامی دانشگاه شیراز

خلاصه مقاله:

پژوهش در امور مالیو اداری در زمره موضوعاتی است که به دلایلی مانند کمبود اسناد، مدارک تاریخی و منابع تحقیقی کمتر مورد توجه محققان مسائل دوره صفویه قرار گرفته است. شمار چنین تحقیقاتی نیز به مراتب کمتر از بررسی‌ها در زمینه تشکیلات اداری و مالی می باشد. مسئله پژوهش حاضر فهم کاربرد و جایگاه اقتصادی اصطلاحات مالی ایران عصر صفویه است. در این پژوهش با بهره‌گیری از منابع تاریخی موجود و با تکیه بر شیوه توصیفی- تحلیلی، اصطلاحات مالی عصر صفوی در سطوح مختلف اجتماعی و اقتصادی مورد بررسی و واکاوی قرار گرفته است. نتایج پژوهش حاکی از آن است که دستگاه مالیاتی ایران عصر صفوی با برخورداری از یک نظام سلسله‌مراتبی، بر قریب به اکثریت زمینه‌های اقتصادی و درآمدزای جامعه عصر خود نظارت داشته است. چنین نظارتی به وسیله حضور و فعالیت کارکنان و عمل حکومتی در مراتب و درجات مختلف دیوان سالاری ممکن می‌شد. همچنین بخش زیادی از اصطلاحات مالی مختص نظام اقتصادی شهری بود. حوزه‌هایی چون مشاغل و مواجب دیوان سالاری، هزینه‌های تشریفات درباری، پیشه‌های بازاری و اصناف، امور نظامی و لشکری و راهداری و گمرک از مهم‌ترین حوزه‌های اقتصادی شهری آن عصر بودند که اصطلاحات مالی و مالیاتی آن‌ها به همراه میزان مخارج یا دیگر هزینه‌هایشان در دفترهای دیوان استیفا به ثبت می‌رسید. دو جامعه روستایی و کوچ‌نشین نیز با توجه به کارکرد اقتصادی خود، بخشی از اصطلاحات مالی را که شامل مالیات‌های مربوط به کشاورزی، دامداری و تامین نیروی نظامی بود به خود اختصاص می‌دادند. پژوهش در امور مالیو اداری در زمره موضوعاتی است که به دلایلی مانند کمبود اسناد، مدارک تاریخی و منابع تحقیقی کمتر مورد توجه محققان مسائل دوره صفویه قرار گرفته است. شمار چنین تحقیقاتی نیز به مراتب کمتر از بررسی‌ها در زمینه تشکیلات اداری و مالی می باشد. مسئله پژوهش حاضر فهم کاربرد و جایگاه اقتصادی اصطلاحات مالی ایران عصر صفویه است. در این پژوهش با بهره‌گیری از منابع تاریخی موجود و با تکیه بر شیوه توصیفی- تحلیلی، اصطلاحات مالی عصر صفوی در سطوح مختلف اجتماعی و اقتصادی مورد بررسی و واکاوی قرار گرفته است. نتایج پژوهش حاکی از آن است که دستگاه مالیاتی ایران عصر صفوی با برخورداری از یک نظام سلسله‌مراتبی، بر قریب به اکثریت زمینه‌های اقتصادی و درآمدزای جامعه عصر خود نظارت داشته است. چنین نظارتی به وسیله حضور و فعالیت کارکنان و عمل حکومتی در مراتب و درجات مختلف دیوان سالاری ممکن می‌شد. همچنین بخش زیادی از اصطلاحات مالی مختص نظام اقتصادی شهری بود. حوزه‌هایی چون مشاغل و مواجب دیوان سالاری، هزینه‌های تشریفات درباری، پیشه‌های بازاری و اصناف، امور نظامی و لشکری و راهداری و گمرک از مهم‌ترین حوزه‌های اقتصادی شهری آن عصر بودند که اصطلاحات مالی و مالیاتی آن‌ها به همراه میزان مخارج یا دیگر هزینه‌هایشان در دفترهای دیوان استیفا به ثبت می‌رسید. دو جامعه روستایی و کوچ‌نشین نیز با توجه به کارکرد اقتصادی خود، بخشی از اصطلاحات مالی را که شامل مالیات‌های مربوط به کشاورزی، دامداری و تامین نیرو ...

کلمات کلیدی:

اصطلاحات مالی، دیوان مالی، مالیات، صفویه

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/895300>

